

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Marchionum Badensium & Hachbergensium - Cod. Karlsruhe 3293 II 10

Gamans, Johannes

St. Peter auf dem Schwarzwald, 1758

XVIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-267058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-267058)

XVIII. Hermanus V. Hermanni IV. filius; hic cum fratre Henrico regiones divisit paternas, et Hermano badensis ditio, inde ipse et descendentes ejus Marchiones badenses dicti: Henrico vero Brisgoia et praecipua arx Hochberg; unde etiam Marchionum Hochbergensium nomen et initium: in divisione obligit, et marchiones de Hachberg seu Hachbergenses dicti sunt, ijdem iterum in duas familias divisissent in Hachbergensem et Goetelensem seu Susenbergicam, quarum haec in Philippo an. C. 1300. Hochbergensis vero cum Ottone Heponis filio, an. 1415. extincta est, utraque familiam et personas, qua in qualibet vixerunt, breviter huic libro inserere placet, ut etiam memoria illarum consulatur, et series Historia constet clarius.

Henricus I. Postquam igitur dictus Henricus facta divisione cum fratre Hermano V. marchionatum Hochberga et ditiones Brisgoia adeptus est, titulum marchionis badensis omisit, ejusque loco novum sibi marchionis de Hachberg, quem majorum suorum nullus sibi adscripserat, assumpsit. Post mortem Bertholdi ultimi Ducis Zeringensis factus est à Friderico II. Landgravius Brisgoia 1218. mortuus est 1251. Ex qua familia uxor ejus fuerit, incuria antiquitatis nosse prohibetur. Constat tamen ex MS. quod vixerit adhuc vidua an. C. 1251. Sicut, qui putant, fuisse Agnetem Comitissam Habsburgicam, ex qua nati Hermanus I. Hachberg. Landgravius Brisgoia an. 1248.

Rudolphus I. Hochberg. Landgravius Brisgoia, qui vixit
 1229. 1248. Ex hoc Rudolpho Inatus Henricus Mark.
 et Dñy in Hochberg. Landgravius Brisgoia, dictus anti-
 quus; hic Henricus II. vixit an. 1267. 1285. con-
 jugem habuit Annam, cujus in familia ex negligen-
 tia saeculi illius hominum, qui posteritati parum cu-
 rarunt, ignoratur. De hoc Henrico Manuscriptum quod-
 dam et ex Alberto de Argentina, ut videtur, desumptum
 refert: Cum Rex intellexisset, cum parè admodum vivere,
 interrogavit illum, quidnam comederet, cui Henricus
 respondit: Suos comedere in prandio unum pulmentum
 cum carnibus, se et uxorem unam caponem, quo
 cibo essent contenti: quodsi quis ex suis plus de-
 sideraret, ei liberum esse, ut alibi, ubicunque ei
 placeret, plus acciperet. Habuit duos filios, quo-
 rum in literis mentio fit, Henricum III. et Ru-
 dolphum II. qui adhuc vixit 1296.

Henricus III. huius nominis Marchio in Hoch-
 berg, Comes provincialis in Brisgoia et Susenberga.
 Dicitur à Rudolpho Imp. an. 1188. Landfurr in
 Soudyru. Dux exercitus in militia Caesaris con-
 tra Ottocarum regem Bohemia, quo in bello in-
 signi stratagemate usus est, mandavit enim mili-
 tibus suis, ut in pugna se clamante: hostes fu-
 gere, omnes quoque identidem exclamarent: fu-
 giunt, fugiunt; id cum factum esset, et ex hostibus
 quicunque alibi à suis fugam iniri crederet, omnes ferè
 fuga salutem consuluerunt, et Caesar insigni vi-
 ctoria positus est: quo anno mortuus sit, n' constat.
 Uxorem habuit Annam comitissam de Jena, ex

qua suscepit sex liberos, Henricum IV. Rudolphum II. seu III. Hermannum II. Kunigundam, Agnetem, et Elisabetham, qua posterioris nata filia Moniales sunt facta in Adelhausen propè Friburgum.

Hermannus II. Ordinis Rhodiensis per Germaniam Prior, a. 1318. obiit, et an. 1321. Id. Apr. sepultus friburgi in aedibus Johannitarum, qui ibi in suburbio conspicitur, fuit nominis huius inter Hochbergenses secundus. Agnes nupsit Walthero à Richenberg seu à Reiffenberg an. 1309.

Henricus IV. et Rudolphus II. ditiones paternas dividerunt, Henricus Hochbergam cum vicinis pagis, Rudolphus Susenbergam et Landgraviatum Brisgoia ac Susenharda obtinuit. ab Henrico Marchione Hachbergenses, et à Rudolpho Marchione et Domini in Susenberg, post dicti Roetelenses, orti fuerunt. Hic Henricus propagator Linea hochbergensis post obitum fratris, qui a. 1313. contigit, tutelam filiorum eius suscepit an. 1314. vixit ad an. 1324. Uxorem duxit Agnetem filiam Ulrici comitis de Hohenberg an. 1310. ex ea nati sunt Henricus V. et Hermannus III.

Hic Hermannus III. sacerdos, locum tenens Magistri et Conventus Equitum Hierosolymitanorum per Germaniam, mortuus an. 1376. 3. Kal. May, sepultus friburgi.

Henricus V. major natus filius, marchio in Hochberg, Dominus in Kenzingen ex beneficio Baronis ab Usenberg affinis vivit adhuc an. 1355. et 1368. Ex Uxore Anna, filia Burcardi, Dni de Usenberg

suscepit tres filios Ottonem, Hesponem, Johannem,
et filiam Kunigundam, qua nupsit Baroni à Cylois.

Otto militavit Leopoldo Austriaco, occisus cum
eo in proelio Sempachiano an. 1386. 7. Id. Jul. se-
pultus in Monasterio Thennebach. Ex uxore Malthe-
ri opulenti Baronis sorore suscepit filiam Ameli-
nam, qua nupsit Joanni Ritzken Equiti aurato, et
recepit impropolis.

Johannes alter filius Henrici Heztingensis in
calibatu mansit, factus prefectus Austria Ducis
in Eendingen an. 1361. mortuus 1411.

Hespo minimus natus emit Hohingen Baronatus,
mortuus est an. 1409. Majo. Uxor fuit Margaretha
filia Conradi, comitis Palatini in Tübingen, ducta an.
1381. cum dote arcis Herrenberg, ex qua nati

Henricus VI. Sponsus Margaretha filio Martini Mal-
teri ex matre Anna comitissa de Thierstein, qua
nupsit post Casparo à Klüngenberq; Henricus enim
obit Sponsus.

Hespo II. mortuus an. 1406. 13. Maj.
Margaretha uxor Friderici comitis à Leiningen,
ducta 1405. ex qua suscepit Frid. Hesponem et Fri-
uricum minorem Leiningenses, et filiam Marga-
retham.

Otto II. vendidit Marchionatum cum Hohinga Bern-
hardo marchioni Badensi agnato suo an. 1415.
fuit prefectus in Eendingen: mortuus sine
uxore et liberis an. 1418. cum eo defecit linea Hoch-
bergica.

Rudolphus III. alij IV. frater Henrici IV. Land-
gravius Brisgoia et Susenkarda vixit an. 1299.
et 1301. moritur post annum 1313. ex quo nati

Henricus VII. Anna nupta 1318. comiti fribur-
gico, sepulta Friburgi ad Dominicanos. Rudol-
phus IV. alij V. factus Comendator in Hohenheim
Ordinis S. Joannis 1325. obiit 1345. Kal. Junij,
sepultus Friburgi.

Henricus VII. natus major Rudolphi, marchio
de Hochberg, Landgravius in Brisgoia et Susen-
harda, dominus Raetela, ex donatione inter vivos
Lutholdi postremi Domini Raetela, Praepositi Ba-
siliensis, Landgraviatum Brisgoia oppignorat
Friderico comiti friburgico in dotem sororis Annae
pro 800. marcis argenti an. 1318. de consensu Im-
peratoris Ludovici IV. /: ergo feudum fuit /: qui
Landgraviatus variis modis alienatus et devolutus
fuit, et nunc in hanc, nunc in illam familiam
transiit /: nego hoc /: saepius etiam ad marchiones
Nachburgenses rediit, qui tamen dignitatem hanc
non magni aestimasse videntur: quia an. 1395.
Rudolphus marchio Nachberg. Conrado comiti fri-
burgensi et ipsius liberis eundem locavit pro
uno accipitro, id est, nimm Gurbist, Inu nu all
jasa, win dno Brinjt Sasubus zu Hn inurburg
in namultum jasa anfgauistat, laubot,
Zus notnurtunf. Inu nignunthimm Inu Anrog-
gastun gabun soll. Moritur hic Henricus circa
an. 1334. relictis duobus filiis Ottone III. et
Rudolpho V. seu VI.

Otto III. Marchio Hochbergensis, Landgravius Susen-
bergensis, Dominus in Raetelen donat omnia Rudolphi
filio ejusdem nominis Rudolpho /: VI. seu VII. /: uxor
ipsius fuit Elisabetha filia Imeri Comitis de Srap-
berg, qua moritur circa an. 1350. Otto vero obiit 1384.

Rudolphus V. seu VI. Landgravius Ruseharda, Dñus
 Roetela moritur ante fratrem an. 1356. Uxor fuit
 Catharina comitissa à Thierstein, qua adhuc vixit 1381.
 Sepulta Basilea in sumo templo, ubi Epitaphium ejus
 à S. P. 2. Basileensi in memoriam ipsius positum, etia-
 num hodie videre licet. Ex qua natus Rudolphus VI. al.

VIII.
 Rudolphus VI. seu VIII. marchio de Hochberg, Landgravius
 Rusehard. Dñus in Roetelen, primum cum Ottone patre,
 postea solus Dominus moritur an. 1428. Dominica 1.
 post Purificationem Mariae inter 3. et 4. pomerid. Uxores
 duas habuit, prima fuit Adelheida filia Sigismundi Dñi
 à Liechtenberg ducta an. 1379. mortua 1386. sine liberis.
 Altera fuit Anna filia Eginonis Comitis friburgi, ducta
 an. 1387. ante Bachanalia, qua ipsi 8. Liberos peperit,
 qui sunt Verena nata die Lucia 1392. nupsit Henrico
 de Fürstberg 1419. Rudolphus VII. Cal. oct. qui mortuus
 ante ratum 1420. natus 1397. dictus flos pietatis et
 justitia. Otto IV. factus Epus Constantia an. 1411.
 natus 1388. ob. 1429. Agnes, Catharina et Annaton. + et Margaretha
 neres Basilea moniales ad S. Claram. harum tres peste mor-
 tua 1420. Wilhelmus.

Wilhelmus hic solus haeres paternarum ditiorum,
 qui natus an. 1406. die Domixica ante Margaretha,
 obiit 1444. Uxor Elisabetha Wilhelmi comitis Mont-
 fortij, vidua Curadi comitis Nellenburgici, mortua
 an. 1458. ex qua nati Rudolphus VIII. al. IX. Hugo,
 qui celebs obiit. Ursula, uxor primum Truchsepsij
 1457. post Ulrici comitis Montfortij.

Rudolphus VIII. al. IX. marchio Hochbergensis, Land-
 gravius in Suev. Dñy in Roetelen, et ex Johanne ulti-
 mo comite friburgensi avunculo suo Landgravius Bris-
 goie, ac Dñus in Badenwiler 1458. Imperatore Frid. III.

Philippus alius IV. Romam proficiscentem comitatus est an. 1457
 moritur an. 1487. die Joannis / forte Jovis / ante Pascha
 etate paulo supra sexaginta annos. Uxorem habuit
 prestantissimam heroinam Margaretham, gallam comi-
 tissam de Vianda, ex qua genuit Philippum.

Philippus Marchio Hochb. Dñus in Roetelen et Ba-
 denweiler Landgravius in Suseberg, Comes Neoburgen-
 sis in Burgundia, Regis Galli Consiliarius et Guber-
 nator Mafilia moritur an. 1470. 7. Sept. Uxor Maria
 filia Amadei octavi Ducis Sabaudia ducta an. 1480. cupit
 matrimonij contrahendi meminuit Comineus l. 7. in
 edit. 20. Sleidani 1604. p. 557. legitur, Carolum Burgun-
 dum cupivisse hoc matrimonium, sed p. 559. Gallia Regem
 Ducis Sabaudia fratrem dehortatum esse à matrimo-
 nio dicto, verum se illam excusasse per filiam, qua non
 posset sententia dimoveri. Post ejus mortem Marchio
 natus Hochberg. unacum Landgraviatu Suseberga Dñus
 Roetelen et Badenweiler ex pacto gentilitio, et ratificatione
 Casarea duris tamen conditionibus / que in a Christo-
 phoro Marchione, et heredibus ejus nec laudata nec re-
 cepta sunt / ad domum Badensem pervenit;
 In pacto isto fit mentio, quod familia marchica Baden-
 sis et Hochbergica ab una eademque radice trahant ori-
 ginem, et in literis, quibus Otto hochbergicus Hebron-
 filius, ut supra dictum Bernardo Badensi marchiona-
 tum Hochbergicum vendidit, Bernhardus agnatus Otto-
 nis dicitur, ita ut dubium non sit, has duas familia-
 ab uno et communi stirpite, ut ex iis, qua hucusque
 ex ipsis Archivis et authenticis monumentis fide-
 liter collegi, manifesto apparet, profluxisse, et do-
 mum post Philippum hunc in unam eandemque stirpem

rusus quoque coaluisse. Sic volente et disponente re-
verendo moderatore et arbitro Deo, qui regna Principibus
distribuit, prout ipsi lubuerit. Post hæc tempora
Marchiones Badenses Hochbergam quoque assumpserunt
in titulum unacum possessione, atque etiamnum hodie
iure sanguinis et hereditario utuntur.

Johanna filia unica Philippi, facta uxor Ludovici
Aureliani Ducis Longovillani in Gallia, ex regia fa-
milia an. 1504. ex qua hodierni Duces Longovillani
descenderunt. Et hic defecit linea Marchionum Hochberg-
Hörselensium, qua etiam hic relicta ad Badensem regre-
diemur.

XIX. Hermannus V. cogn. parvus / alius pius, alius
bellicosus / inter Badenses hujus nominis IV. titulatus
fuit. Hermannus marchio Veronensis, Dux de Baden
hu dictus de Batha, auxit dominium Forzena, Dur-
laco et Ellinga ex patrimonio uxoris; pater hunc et
Egironem comitem friburgicum, orta est contentio
de argentifodinis, et custodia ferarum regnante Hein-
rico, qui unacum proceribus Imperij iudicat 1234.
Ann. l. i. Jur. p. c. 9. §. 26. mortuus est an. 1242. Kal.
Febr. Conjugem habuit Ermengardam, Henrici Electoris
Palatini et Ducis Brunsvicensis filiam, fundatricem
Canobij in Lichtendal 1245. uti seqq. Versimi hæc de
re circa ea tempora conscripti iudicant:

Annis transactis XLV mille ducentis
Alma palatina fundavit laude supina
Tunc Ermengardis hoc claustrum lucida vallis,
Lucet per mores, virtutes, res et honores.

Vixit adhuc an. 1259. ob. Kal. fuit soror Agnetis, qua